

Nåd vare med er och frid från Gud, vår Far, och Herren Jesus Kristus!

Bön: O Jesus, i ditt dyra namn vi börjar än ett år. Du är vår tillflykt och vårt hopp i dag liksom i går. Ty dina år förvandlas ej, du än är den du var. Ditt rike du av evighet på jorden grundat har.

Så låt för denna nya tid din nåd än vara ny! Låt mörkret för din sannings ljus likt nattens skuggor fly! Du sagt att det är evigt liv i tron att känna dig, så lär oss det och led oss du fram på den rätta stig! Amen. (SH 30)

Tema: I Jesu namn. Predikotext: Joh 14:12–14.

[Jesus sade:] 12 Jag säger er sanningen: Den som tror på mig ska göra de gärningar som jag gör. Och större än så ska han göra, för jag går till Fadern. 13 Och vad ni än ber om i mitt namn ska jag göra, för att Fadern ska bli förhårligad i Sonen. 14 Om ni ber om något i mitt namn, ska jag göra det.

Vi står inför ett nytt år. Det är formellt bara en mänsklig överenskommelse att vi firar nyår. Men att vi delar in vår tid i år, månader och dagar är en gudomlig ordning. Gud satte in himlakropparna i skapelsen för att reglera vår tideräkning. På samma sätt är det Han som styr det som ska ske under det kommande året. Vi vet väldigt lite om det.

Vem skulle på nyårsdagen 2022 ha trott att det skulle uppstå ett blodigt och grymt krig i Ukraina, och att den östra grannen förvandlas från en respekterad stormakt till en tyrannisk och hatad fiende för en stor del av världen? Inte ens Rysslands diktatoriska ledare Putin hade anat något sådant. Han trodde att han med lätthet skulle erövra grannlandet på tre dagar. Gud ville annorlunda.

Lika lite vet vi vad som väntar oss under år 2023 efter Kristus. Men lägg märke till att också den mänskliga överenskommelsen om att skriva årtal grundar sig på Jesu ankomst till världen, även om beräkningarna för när det skedde slog fel på några år. Vi talar om tiden före och efter Kristi födelse, fast några hellre vill lämna bort Kristus och tala om före respektive efter vår tideräkning. En så central

plats i världshistorien har ingen annan människa.

Namnet Jesus är i centrum i dag. Vi ska i predikan tala om två betydelser av det namnet.

Gärningar i Jesu namn
Bön i Jesu namn

Gärningar i Jesu namn

Nyårsdagen firar vi i kristenheten till minne av att Jesus blev omskuren. Det skulle varje judisk pojke bli på åttonde dagen. Det heter i Gal 4:4–5:

Men när tiden var inne sände Gud sin Son, född av kvinna och ställd under lagen, för att friköpa dem som stod under lagen så att vi skulle få söners rätt.

Här har vi Guds stora gärning beskriven med några få ord. Han sände sin Son, som i allt måste gå in under lagen för att friköpa oss, så att inte lagen ska anklaga oss, utan så att vi får vara Guds barn. Därför firar vi i dag Jesu omskärelse och därifrån vidare de välsignelser som Jesus-namnet förmedlar.

Vår text visar på de gärningar som Jesus utförde. Den är hämtad från Jesu avskedstal till sina lärjungar strax innan hans lidande började. Då hade han vandrat omkring med sina lärjungar i drygt tre år. De hade sett hans gärningar. När Jesus hade lämnat jorden och Den Helige Ande kom över hans lärjungar, så att de kunde predika på alla möjliga språk, då var det om Jesu gärningar de talade. Åhörarna uttryckte förundran (Apg 2:11–12):

Vi är judar och proselyter, kretensare och araber – ändå hör vi dem tala på våra egna språk om Guds väldiga gärningar!" 12 De var alla häpna och förvirrade och frågade varandra: "Vad kan det här betyda?"

Vad var det som var kärnan i det som lärjungarna predikade? Vi hör vad Petrus förkunnar (Apg 2:22–24):

Jesus från Nasaret var en man som blev erkänd av Gud inför er genom kraftgärningar, under och tecken. Genom honom gjorde Gud detta mitt ibland er, som ni själva vet. 23 Efter Guds bestämda plan och beslut blev han utlämnad, och med hjälp av de

laglösa spikade ni upp honom och dödade honom. 24 Men Gud har uppväckt honom och löst honom ur dödens vånda, eftersom det inte var möjligt för döden att behålla honom.

”Gud har uppväckt honom” var centrum i Petrus förkunnelse. Men där fanns också med kraftgärningar, under och tecken. Det var det som Jesus hänvisade till när Johannes Döparen sände sina lärjungar till honom med frågan om han är den som skulle komma, alltså Messias, eller om de skulle vänta på någon annan. Svaret blev (Matt 11:4–5):

Gå och berätta för Johannes vad ni hör och ser: Blinda ser, lama går, spetälska blir rena, döva hör, döda uppstår och fattiga får höra glädjens budskap.

Det var samma presentation av sitt uppdrag som Jesus gav i synagogan i Nasaret. Herrens profeter hade långt i förväg förutsagt hur Jesus skulle göra stora och mäktiga gärningar. Och den märkligaste gärningen var att han uppstod från de döda. Petrus förkunnar i templet (Apg 3:15):

Livets furste dödade ni, men Gud har uppväckt honom från de döda. Det är vi vittnen till.

Och så fortsätter han med att säga, att den man som varit lam från födelsen och som blivit botad av Petrus hade fått styrka i sina lemmar genom tron på hans namn. Petrus hade sagt (Apg 3:6):

”Silver och guld har jag inte, men vad jag har, det ger jag dig. I Jesu Kristi nasaréns namn: res dig och gå!”

Men det fanns ett ännu större under som Jesus gjorde. En gång blev han svårt trängd av folkmassorna som strömmade till. Då tog några män sig för att hissa ner en lam man framför honom genom ett hål i taket. Och då sa han till den lame (Luk 5:20):

Min vän, du har fått förlåtelse för dina synder.

Då tyckte de skriftlärdade att han hädade. För vem kan förlåta synder utom Gud? Men Jesus bekräftade sin makt genom att också bota den lame mannen att så att han steg upp, tog sin

bår och gick. Det var ett vittnesbörd om vad hans namn kunde utföra.

Vad menar nu Jesus när han säger till sina lärjungar: *”Den som tror på mig ska göra de gärningar som jag gör. Och större än så ska han göra, för jag går till Fadern.”*

För det första säger han att hans lärjungar också ska göra sådana gärningar. Det har vi nu sett bevisat av det som Petrus gjorde med den lame mannen. Och apostlarna fick fullmakt att göra mäktiga kraftgärningar.

Vad ska vi säga om helbräddagörelseunder och människor som i dag helar i Jesu namn? Är det något som fattas oss om vi inte kan göra sådant?

Svar: Gud kan låta sådant ske också i dag, precis när han vill. Och det sker också underverk. Men det är viktigt att slå fast, att det sker när Gud vill, inte när vi vill. Vi styr inte Gud, vi kommenderar honom inte.

Det är också viktigt att påminna om att Jesus varnade för falska profeter särskilt under den sista tiden innan han kommer tillbaka. Det gör också hans apostlar. Särskilt i 2 Tess 2:9–12 uttrycker Paulus det mycket starkt:

Den laglöses ankomst är ett verk av Satan som kommer med stor kraft och med lögnens tecken och under. 10 Med ondskans alla konster bedrar han dem som går förlovrade, eftersom de inte tog emot kärleken till sanningen så att de kunde bli frälsta.

11 Därför sänder Gud villfarelsens makt över dem så att de tror på lögnen 12 och blir dömda, alla de som inte har trott på sanningen utan njutit av orättfärdigheten.

Djävulen kommer ”med stor kraft och med lögnens tecken och under”. Då blir tecken och under verktyg till bedrägeri och förförelse för dem som ”inte har trott på sanningen”.

Från karismatiskt håll brukar man kritisera den lutherska kyrkan för att inte låta de övernaturliga nådegåvorna vara i funktion. Vi ska inte förkasta sådana gåvor om Gud ger dem. Men vi ska granska om de stämmer överens med sanningen, alltså pröva den undervisning som ges i samband med underverk. Om den inte stämmer med Bibeln ska vi anse dem vara sådana lögnens tecken och under som Bibeln

talar om och ta avstånd från det sammanhang där de förekommer. Men om den stämmer med Bibeln ska vi tacka Gud för dem.

Vi ska komma ihåg att det under som är ännu större är att vi får predika evangelium till syndernas förlåtelse. Det är större än Jesu underverk. För han gjorde dem på ett begränsat område och en kort tid, men den kristna kyrkan har fått makt att göra det över hela världen och ända fram till den dagen när Jesus kommer tillbaka.

Så när avlösningens orden ljuder: Dina synder är förlåtna, eller när ett barn döps, en enkel handling där vi inte ser någon yttre manifestation av Anden, eller när nattvarden utdelas med orden "för dig utgiven, för dig utgjutet", då är Guds mäktiga gärningar verksamma. Den fullmakten ges åt den kristna församlingen när vi samlas i Jesu namn. Det prisar vi honom för i dag, på tröskeln till det nya året, och det får vi göra varje dag.

Bön i Jesu namn

Så har vi det andra stora som Jesus lovar i sitt ord och som är en frukt av Jesu gärningar:

Och vad ni än ber om i mitt namn ska jag göra, för att Fadern ska bli förhärligad i Sonen. Om ni ber om något i mitt namn, ska jag göra det.

Hur ska vi förstå det här? Menar Jesus verkligen att vi får allt vi ber om, bara vi gör det i hans namn? Kom ihåg: att be i Jesu namn är mera än att säga "i Jesu namn" på ett mekaniskt sätt. Att be i Jesu namn är att komma inför Gud som hans barn för Jesu skull, därför att han har döpt oss och vi lever i tron på honom. Det är en underbar förmån. Vi kan jämföra med prästernas rätt i GT: att få komma nära Gud, i templet. Det fick inte alla. Det var prästernas förmån. Men nu har vi blivit Kristi präster, vi har fått rätt att komma nära Gud, som det heter i Ef 2:12:

Men nu, genom Kristus Jesus, har ni som tidigare var långt borta kommit nära genom Kristi blod.

Vi får vara Guds barn och krypa upp i hans famn och säga honom allt vad vi önskar. Men vi säger det inte för att vi ska få en självsk

nytta. I en sådan välsignad gemenskap ber vi att Gud ska bli förhärligad i Sonen. Jakob tillrättavisar i sitt brev (Jak 4:1–3):

1 Varifrån kommer alla strider och konflikter bland er? Kommer de inte från begären som kämpar i era kroppar? 2 Ni vill ha men får inget, ni mördar och avundas men vinner inget. Ni kämpar och strider men har inget, därför att ni inte ber. 3 Ni ber men får inget, därför att ni ber illa – för att slösa bort det på era njutningar.

"Ni ber illa – för att slösa bort det." Genom det som Jesus undervisar oss om bönen vet vi att vi får komma inför Gud med alla våra önskningar. Vi får tala om vår nöd för en sjuk anhörig och be om att han ska bli frisk. Vi får lägga våra bekymmer i hans hand, ekonomiska bekymmer, arbetslöshet, ja allt det som oroar och tynger oss nu inför det nya året. I Fil 4:6 heter det:

Bekymra er inte för något, utan låt Gud få veta alla era önskningar genom bön och åkallan med tacksägelse.

Det är vår stora förmån som Guds barn för Jesu skull, att i Jesu namn låta vår himmelske Far få veta alla våra önskningar. Och så får vi låta honom avgöra vad som är bäst för oss.

När Jesus en gång undervisade om bönen för sina lärjungar sa han (Luk 18:7–8):

Skulle då inte Gud skaffa rätt åt sina utvalda som ropar till honom dag och natt? Han lyssnar tålmodigt till dem. Jag säger er: Han ska snart skaffa dem rätt.

Notera ordet "snart" – kanske han inte genast visar hur han hör oss, men när hans tid är inne. Och en annan gång (Luk 11:13) säger han:

Om nu ni som är onda förstår att ge goda gåvor till era barn, hur mycket mer ska då inte er Far i himlen ge den helige Ande åt dem som ber honom?

Det som alldeles säkert är enligt Faderns vilja, det är att be om helig Ande. När det gäller våra egna behov ska vi alltid lägga in: Ske din vilja! Så gjorde till och med Jesus, när han bad i Getsemane och önskade slippa det svåra som han visste låg framför honom. Men när det gäller att be om omvändelse och att en

människa ska få frid genom syndernas förlåtelse får vi vara övertygade om att det är enligt Guds vilja. När människor kommer till tro är det för att Fadern ska bli förhärligad i Sonen, inte för att en predikant ska kunna räkna in hur många som lämnat sig åt Jesus vid det och det tillfället. Vi ska inte söka den ära som tillkommer Gud allena.

Men vi lär oss att vi ska vara envisa i bönen i Jesu namn. Och i allt vi gör ska vi göra det i Jesu namn. Så gör vi också när vi inleder det nya året.

Bön:

Låt mig börja med dig, min Jesus,
detta okända nya år!

Ty jag vet inte vad mig möter
på den väg som mig förestår.

Men med dig, Herre Jesus kär,
är jag trygg vart än vägen bär.

Amen.